

Література:

1. Міжнародні стандарти фінансової звітності (версія перекладу українською мовою – на 01. 01. 2014 рік) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

2. Мельник Л. Ю. Управління нематеріальними активами та ефективність їх використання на підприємствах АПК : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук / Л.Ю. Мельник. – Дніпропетровськ, 2008. – 23 с.

УДК 336.078.3

Ткаченко О.І.,

аспірантка кафедри обліку, аналізу та аудиту,
Національний університет
біоресурсів та природокористування
України, м. Київ

СУЧАСНИЙ СТАН ДЕРЖАВНОГО ВНУТРІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ

Державний внутрішній фінансовий контроль є важливим інструментом державного управління, який представляє собою структуровану модель, що повинна допомогти керівникам усіх рівнів досягати виконання поставлених завдань, контролювати доходи і видатки та зменшити кількість проблемних питань, пов'язаних з діяльністю органів державного та комунального сектору. У зв'язку з цим створення й формування ефективної системи державного внутрішнього фінансового контролю є одним з головних завдань держави і об'єкт її постійної уваги.

Проблемним аспектам та напрямам реформування державного внутрішнього фінансового контролю присвячені роботи таких вчених як Кантаєва О.В., Рубан Н.І., Сапоговська О.В., Стефанюк І.Б., Шум М. А. й інші.

Обов'язковість запровадження в Україні базових компонентів моделі державного внутрішнього фінансового контролю – внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в усіх розпорядниках бюджетних коштів визначена статтею 26 Бюджетного кодексу України. На виконання даної норми підрозділи внутрішнього аудиту в міністерствах та інших центральних органах виконавчої влади розпочали свою діяльність лише у 2012 році.

Однак бажаного результату запровадження в Україні компонентів моделі державного внутрішнього фінансового контролю на сьогодні не надало. Свідчення цього є постійна динаміка зростання порушень [1].

Дана ситуація спричинена тим, що за досить невеликий проміжок часу функціонування підрозділів внутрішнього аудиту, вони стикнулися із проблемами, які заважають ефективному становленню та повноті реалізації функції внутрішнього аудиту в державних органах. Зокрема, основні проблеми та їх наслідки представлено у таблиці.

Проблемні аспекти системи державного внутрішнього фінансового контролю

Проблеми системи ДВФК	Наслідки проблем системи ДВФК
Нормативна база щодо реформування та здійснення державного внутрішнього фінансового контролю є поверхневою.	Неможливість повноцінно реалізувати усі чинні законодавчі вимоги щодо організації та здійснення державного внутрішнього фінансового контролю без деталізації порядку і способу виконання тієї чи іншої законодавчої норми.
Формальний підхід керівників до визначення цілей бюджетних програм, завдань з їх реалізації.	Заплановані показники виконання бюджетних програм не виконуються.
Нерозуміння поняття «внутрішній контроль», а саме асоціація його з внутрішньою ревізійною роботою, тому внутрішні аудити здійснюються переважно способом, який аналогічний ревізіям та перевіркам фінансово-господарської діяльності.	Внутрішні аудитори такі найважливіші кроки як здійснення комплексної оцінки діяльності суб'єктів, аналіз і дослідження причин системних порушень і визначення механізмів внутрішнього контролю, спрямованих на недопущення (або мінімізацію таких порушень в майбутньому) не ставлять за мету і фактично не проводять.
Низький професійний рівень фахівців з внутрішнього аудиту, відсутність методики щодо розрахунку оптимальної кількості працівників структурних підрозділів із здійснення внутрішнього аудиту.	Неукомплектованість кадрами належного рівня, зокрема введення до штатної чисельності установи, як правило, лише однієї посади фахівця з внутрішнього аудиту, який не в змозі ефективно та в повному обсязі його здійснювати

Слід наголосити на тому, що всі окреслені проблеми негативно впливають на систему державного внутрішнього фінансового контролю, що у свою чергу значно послаблює його дієвість та ефективність. Дана ситуація призводить до поширення форм, обсягів та наслідків правопорушень та зловживань у сфері бюджетних коштів та державного майна. Саме тому, враховуючи потребу здійснення ефективного державного управління фінансовими ресурсами, система державного внутрішнього фінансового контролю потребує реформування.

Враховуючи дослідження праць вітчизняних науковців [2; 3; 4] щодо питання сучасного стану державного внутрішнього фінансового контролю та його проблематики, вважаємо за необхідне здійснення реформування державного внутрішнього фінансового контролю за наступними напрямками:

- розроблення та затвердження у встановленому законодавством порядку нормативно-правового акта, який би визначав порядок і спосіб організації та здійснення внутрішнього контролю в центральних органах виконавчої влади, органах місцевого самоврядування та у підвідомчих бюджетних установах. Зазначені норми забезпечать єдині підходи щодо організації та здійснення державного внутрішнього фінансового контролю;

- запровадження на законодавчому рівні матеріальної та дисциплінарної відповідальності керівників за не виконання завдань бюджетних програм та за невжиття належних заходів щодо організації і здійснення в бюджетній установі внутрішнього аудиту. Зазначені норми забезпечать відповідальне ставлення керівників бюджетних установ до досягнення запланованих результатів бюджетних програм та належної організації державного внутрішнього фінансового контролю;

- переорієнтація цілей державного внутрішнього фінансового контролю з ретроспективного на перспективний напрям, що забезпечить створення належних умов щодо здійснення внутрішнього контролю як процесу, який базується на принципах відповідальності та підзвітності керівництва (що є притаманним для розвинутих європейських країн), а не зведення його виключно до здійснення ревізійної діяльності;

- розроблення програм підготовки фахівців внутрішнього аудиту, які б враховували специфіку відповідної галузі, організація навчання та підвищення їх кваліфікації, запровадження системи оцінювання фахового рівня внутрішніх аудиторів та їх обов'язкової сертифікації, а також надання Державною фінансовою інспекцією України (як координаційно-методологічному центру у державному внутрішньому фінансовому контролі) консультацій та методологічного супроводу. Зазначені норми забезпечать високий професійний рівень підготовки фахівців з внутрішнього аудиту;

- розроблення та впровадження методики розрахунку чисельності служб внутрішнього аудиту, що забезпечить належне співвідношення між чисельністю внутрішніх аудиторів та обсягом виконуваних ними контрольно-наглядних функцій.

Таким чином, реформування державного внутрішнього фінансового контролю за визначеними напрямками забезпечить не лише законність та цільове використання державних ресурсів, а й дозволить підвищити ефективність та результативність управління такими ресурсами.

Література:

1. Звіти про результати діяльності Держфінінспекції та її територіальних органів за 2011-2013 роки [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua> – Офіційний сайт Державної фінансової інспекції України.

2. Кантаєва О.В., Бондар О.В., Колесник О.Л. Проблеми розвитку внутрішнього фінансового контролю в Україні та шляхи їх вирішення [Електронний ресурс] / О.В. Кантаєва, О.В. Бондар, О.Л. Колесник // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу – Житомир:

Житомирський державний технологічний університет, 2012. - № 2 (23). С. 470-473. Режим доступу : <http://eztuir.ztu.edu.ua/4206/1/470.pdf>.

3. Синкова О.М. До проблеми організаційно-правового забезпечення розвитку державного внутрішнього аудиту [Електронний ресурс] / О.М. Синкова // Часопис Київського університету права – Київ: Київський університет права НАН України, 2013. – № 1 – с. 111-114. Режим доступу : http://kul.kiev.ua/images/chasop/2013_1/ууууу/111.pdf.

4. Скрипник А. Попередження та профілактика фінансових порушень – невід’ємний атрибут демократичного суспільства [Текст] / А. Скрипник // Фінансовий контроль. – 2013. - № 6 (89). – с. 27-29.

УДК 657

Фаріон В.Я.,

к.е.н. доцент кафедри обліку у виробничій сфері
Тернопільський національний економічний університет

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ІНШИХ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У процесі діяльності господарюючого суб’єкта виникають витрати, які у виробничу собівартість не включаються, а розглядаються як витрати того періоду, в якому вони були чи будуть здійснені. В науковій літературі ці витрати називають витратами періоду. Витрати періоду не формують собівартість виробленої і реалізованої продукції, а покриваються за рахунок прибутку підприємства або збільшують збиток.

Як наголосив К. Друрі, такі витрати не гарантують, що колись у майбутньому вони принесуть дохід, тобто створять додаткову вартість конкретного продукту. Виникають вони, стверджує він, не у процесі виробництва, а на інших етапах життєвого циклу продукту, тому їх недоцільно включати у собівартість продукції [3, с. 48].

До витрат періоду відносять, зазвичай, три групи витрат: адміністративні витрати, витрати на збут та інші витрати операційної діяльності. Під останніми прийнято розуміти витрати, що виникли за результатами операційної діяльності, але не відображені у статтях калькуляції витрат.

У процесі дослідження було встановлено, що особливості операційної діяльності підприємств спиртової промисловості потребують доповнення складу інших витрат операційної діяльності наступними калькуляційними статтями: одноразова премія і нарахування на неї; заробітна плата непромислового персоналу і нарахування на неї; утримання підсобного господарства; утримання ідальні; витрати на культурно-масові заходи, а також витрати на благодійну допомогу. Виділення запропонованих статей калькуляції розширить інформаційну базу підприємства і допоможе виявляти резерви зниження інших витрат операційної діяльності.

При дослідженні складу інших витрат операційної діяльності дискусійним